

Syksyllä tulossa mielenkiintoisia Tuomasmessuja!

Jukka Relander

”Kristinuskossa
ei ole kyse turvasta”

Tuomasmessulehti 3/2013

- 2 Pääkirjoitus
- 3 Henkka tuli Agricolaan!
- 4-6 Jukka Relander
Kristinuskossa ei ole
kyse turvasta
- 7 Radiolla
Tuomasmessuun
- 8 Mari ja Esa – Miksi
retriittiin?
- 9 Kesän messut
koskettivat
- 10 Tuomasmusiikkia
syyskaudella
- 11 Syksyn mielenkiintoisia
Tuomasmessuja
- 12 Kannatusmaksu
Tuomasmessulle

Tuomasmessu

Julkaisija Tuomasyhteisö ry
Tuomasyhteisö on Tuomasmessun
taustaorganisaatio

Päätoimittaja Pirjo Kantala
pirjo.kantala@tuomasmessu.fi
p. 040 511 1989
Taitto Pirkko Valtonen
Kannen kuva Markku Pihlaja
Paino Helsingin Painotuote Oy

Tuomasyhteisön toimisto
Tehtaankatu 23 B, 00150 Helsinki
(käynti Mikael Agricolan kirkon
sisäpihalta)
Jäsenmaksuasiat ja
osoitteenmuutokset
toimisto@tuomasmessu.fi
p. 050 3311634

Lehti on painettu kierrätyspaperille.

tuomasmessu.fi

ILMOITTAUDU SIVUILLAMME tai
toimisto@tuomasmessu.fi kautta
TUOMASMESSUN SÄHKÖPOSTILISTALLE!
Tuomasmessu on myös Facebookissa!

Pääkirjoitus

Pirjo Kantala

Kuva Markku Pihlaja

Tiesitkö, että jonkinlaisessa kosketuksessa Tuomasmessuun on pääkaupunkiseudulla yli 20 000 ihmistä. Ja että Tuomasmessussa käy jopa kirkosta vieraantuneimpaan väestöryhmään kuuluvia ihmisiä. Nuoria aikuisia, kirkosta irtaantuneita, jotka tuskin uskovat Jumalaan tai joille kirkko instituutiona merkitsee hyvin vähän. Ja jotka eivät juuri koskaan rukoile. He nauttivat hauskanpidosta ja yhteydestä ystäviin. Mutta joskus jostain syystä myös he päätyvät Tuomasmessuun.

Toisaalta tiesitkö, että lähes uskollisimpia Tuomasmessussa kävijöitä ovat sellaiset keski-ikäiset henkilöt, joille kirkko on tärkeä, jotka kokevat olevansa kristittyjä ja uskovia. He ovat ekologisista ja eettisistä, haluavat osallistua auttamistyöhön ja vapaaehtoistyöhön. Itselleen he etsivät uskosta henkistä kasvua. Monet heistä rukoilevat päivittäin.

Tuomasmessu on aina mieltänyt itsensä etsijöiden messuksi. Kun katselen lähes joka sunnuntai seurakuntaa, joka osallistuu Tuomasmessuun, niin tunnistan tuttuja kasvoja. Näitä uskollisia, jotka jaksavat tulla joka sunnuntai ja kantaa vastuun siitä, että messu sunnuntai toisensa jälkeen toimitetaan vapaaehtoisvoimin. Entä sitten ne etsijät?

Joka sunnuntai on myös kasvoja, joita en ole ennen nähnyt. Joka sunnuntai mukana on myös uusia tai harvemmin käyviä. Avomielisiä etsijöitä, jotka Kotimaa-yhtiöiden teettämän kirkon jäsentutkimuksen Jäsen 360° mukaan ovat suurin Tuomasmessuun osallistuvien ryhmä. He kokevat olevansa vahvasti humanisteja, uskonnollisesti liberaaleja, henkisiä ja etsijöitä. Heistä kirkon tulisi puhua suoremmin yhteiskunnallisista epäkohdista, toimia heikommassa asemassa olevien puolesta, puolustaa pakolaisia, maahanmuuttajia ja syrjäytyneitä. Auttaa kolmannen maailman köyhiä ja olla suvaitsevaisempi seksuaali-vähemmistöjä kohtaan. Tähän ryhmään kuuluvista rukoilee noin joka neljäs päivittäin.

Tällaisia asioita saimme tietää Tuomasyhteisön strategiapäivässä elokuussa. Meille avasi näitä yllättäviä ja innostavia jäsentutkimuksen lukuja **Mikko Hintsala** Kotimaa-yhtiöistä.

Me, hallitus ja keskeiset vastuunkantajat, Inna ja minä olimme innostuneita kuulemastamme. Ja suuntaamme syksyyn toiveenamme toteuttaa yhä paremmin Tuomasmessussa kävijöiden hengellisiä ja henkisiä odotuksia ja tarpeita.

Henkka tuli Agricolaan!

Agricolaliike sai uuden toiminnanjohtajan viime keväänä, kun rippikoulupappina Pakilassa toiminut Henrik Wikström tuli hommaan Agricolan kirkolle. Agricolaliikkeen toiminnanjohtajan tehtävänä on koordinoida yhteistoimintaa Agricolaliikkeen toimijoiden Helsingin seurakuntayhtymän nuorisotyön, Tuomasyhteisön ja HelsinkiMission kanssa. Sekä vastata Agricolamessusta ja Cafe Agricolan toiminnasta.

KUVA MARKKU PIHLAJA

Kuka oikeasti olet Henrik Wikström?

1. Kor. 2:11 sanotaan: ”Kuka muu kuin ihmisen oma henki tietää, mitä ihmisessä on?..” Luulen siis ainakin tietäväni, mitä olen!

Neljällä eri vuosikymmenellä kasvaneena, en tosin ole aivan varma, mitä näistä eniten: Muistoja 1970 luvun keisistä, nyt jo aika kaukaisesta Suomesta. Kahdeksankymmenluvun avoimuutta ja Radio Cityä, kaupungin sykettä. Vuosituhannen viimeisen kymmenyksen epätoivoakin, ehdottomasti myös uuden tuhatluvun teknologiaa!

Mitä Jumala merkitsee sinulle?

Tulin niinsanotusti herätykseen vuonna -92, kohtuullisen värikkään

nuoruuden jälkeen. Jostain syystä tuolla sanalla on vähän huono soundi, siis pidetään tämä tieto ihan vain näin ystävien kesken:)

Seriously folks: Jumala on välttämättömän selitys olemassaolollemme, mutta myös ainoa todellinen mahdollisuus saada onnellinen ja kestävä lapsuus: Israelin Jumala ja tämän poika Jeesus, ovat kuin kaunein satu, sekä samalla painavin maailman selitys.

Oletko leipäpappi, nuorisopappi, hevaripappi, cafe-pappi, elämäntapapappi vai mikä pappi?

Leipäpappeus on epärehellistä, mutta ennen kaikkea kestävyyslaji: miten kenenkään pää kestää kirkon-

menoja ja sen organisaatiota VAIN leivän vuoksi, on iso arvoitus – tähän ei venyisi moraali eikä kärsivällisyys!

Noita muita määritelmiä ovat ainakin muut minussa nähneet. Ennen kaikkea tahtoisin olla Jeesuksen pappi!

Tuomasmessu - onko sun juttu?

Tämä ei ole diplomaatin, vaan totuuden etsijän vastaus: sellaiset messut, jossa on tila ja mahdollisuus rehelliselle Jumalan etsinnälle, ovat minun juttuni!

Tuomasmessu on ehdottomasti tällainen messu – siellä siis nähdään:)

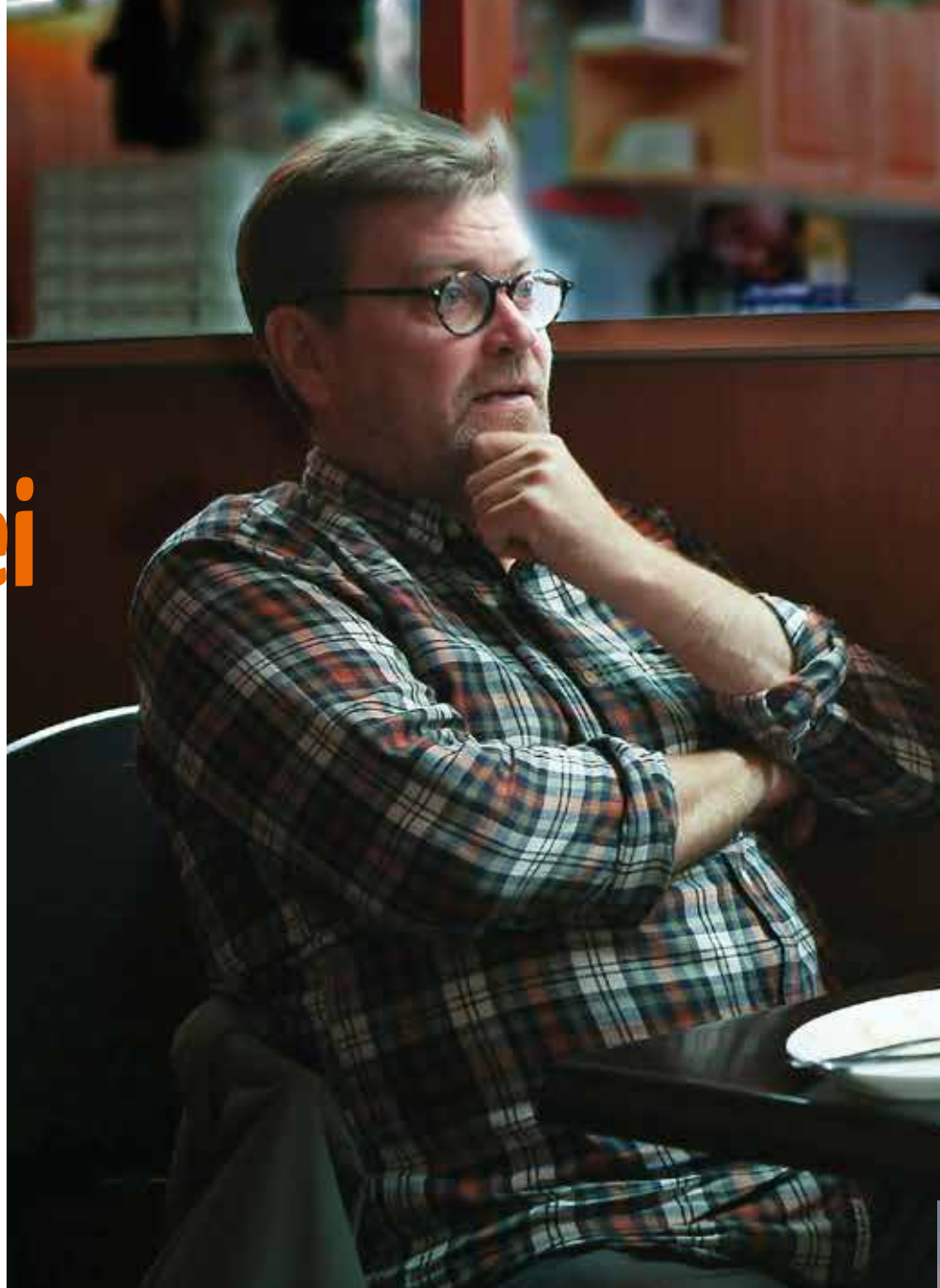
KYSYMYKSET
PIRJO KANTALA

**Tuomasmessussa saarnaava
Jukka Relander:**

”Kristin- uskossa ei ole kyse turvasta”

**Jukka Relanderin mielestä kirkosta
on totuttu hakemaan suojaa
pahalta maailmalta. Tuomasmessun
tunnelma on hänen mukaansa
toisenlainen, ja hyvä niin.**

TEKSTI: LAURA MÄKELÄ
KUVAT: MARKKU PIHLAJA

Historioitsija, kolumnisti ja radiofilosofi **Jukka Relander** istahtaa Hakaniemen kauppahallin kahvilan pöydän ääreen ja haukkaa rapuvoileipää.

– Käyn täällä välillä aamiaisella, koska Rytmi aukeaa vasta yhdeltätoista, Relander selittää.

Rytmi on viereisen korttelin kahvila-ravintola, jossa Relander – monen muun freelancerin tapaan – istuu toisinaan läppäriänsä kanssa koko työpäivän ajan ja kirjoittaa. Rytmissä syntyi myös kirja Uskon sanat yhdessä filosofi Tuomas Nevanlinnan kanssa. Kirjassa miehet luotaavat kristinuskoa.

Kirjan myötä sekä Relander että Nevanlinna profiloituivat omanlaisikseen kristinuskon etsiviksi äänitorviksi ja molemmat alkoivat saada eri tahoilta pyyntöjä puhua aiheesta lisää. Yksi näistä tahoista on Tuomasmessu, jossa sekä Nevanlinna että Relander ovat

saarnanneet. Tämän syksyn ensimmäisessä Tuomasmessussa 1.9. Jukka Relander saarnaa toistamiseen.

– Saarnaaminen oli hauska, antoisaa kokemus. Saarnaaja on tilanteessa, jossa hän todella joutuu seisomaan sanojensa takana. Kirjoittamisessa on hivenen enemmän pakoteitä, Relander virnistää.

Saarnassa kontakti ihmisiin on suora. Relanderin mukaa ihmiset eivät tule jumalanpalvelukseen kuuntelemaan stand uppia, he eivät halua ottaa etäisyyttä käsiteltävään aiheeseen vaan pikemminkin pohtia sitä miten asiat ovat.

Kirkonpenkki ei ole Jukka Relanderille täysin vieras paikka entuudestaan, mutta Tuomasmessussa hän koki messun uudella tavalla.

– Ajattelin, että ”Vau! Voiko tää olla tällaista?”. Miten vähästä on kiinni, että koko tilaisuus vaikuttaa erilaiselta

kuin mihin on tottunut. Esimerkiksi se, että porukka liikkuu, vaikuttaa paljon messun tunnelmaan.

Juuri tunnelma on asia, joka Jukka Relanderin mielestä erottaa Tuomasmessun perinteisestä sunnuntaiaamun jumalanpalveluksesta, ”perusmessusta”, sellaisena kuin se on totuttu kokemaan. Tällä havainnolla on Relanderin mielestä syvällisempikin merkitys:

– Perusmessussa on yhä se viesti, että me ihmiset tarvitsemme turvaa vaaralliselta maailmalta. Tausta tälle löytyy ajasta, jolloin säädyt murtuivat, kyläyhteisöt pirstaloituivat ja yksilöllisyys kasvoi kohisten. Silloin kirkko tarjosi turvaa kaiken keskellä, ja tämän roolin kirkko piti aina 1960-luvulle asti, Relander pohtii.

Hän näkee, että 1960-luvulla vuorostaan tapahtui kahtiajako: osa ihmisistä kaipaa yhä kirkolta suojaa pahalta

maailmalta, toiset eivät sellaista koe tarvitsevana.

– Esimerkiksi itse en tarvitse sitä suojaa, koska olen kotonani täällä, ”uudessa” maailmassa, vaikka se onkin suojaton. Perusmessu tarjoaa yhä suojaavan rituaalin, siellä Jumala ikään kuin kohottaa varjelevan kätensä, jotta ihmiset voivat vavista sen turvan alla. Tuomasmessun tunnelma on toisenlainen, huoleton. Siellä kokoonnutaan yhteen sen Jumalan ympärille, joka iloitsee siitä, että ihmiset tulevat.

Uhria ei tarvita

Jukka Relander kertoo oman kiinnostuksensa kristinuskoon heränneen kolmea reittiä pitkin. Ensimmäinen on se, että hän on kahden uskovaisten isoäidin kasvattama. Hän ei tosin lapsena edes tiennyt heidän olevan uskovaisia.

– Toisen isoäitini kuolinvuoteella

ymmärsin, että ne ihmiset, jotka siinä pörräsivät, olivat seurakunta-aktiiveja. Minulle kristinusko ei ole koskaan sisäلتänyt tuputtamista.

Toinen reitti kristinuskoon avautui 1990-luvulla, kun Relander havahtui siihen, että kirkko puhui niistä asioista, joista poliitikkojen olisi pitänyt.

– Kirkko oli myös ainoa taho, joka kuunteli ihmisiä keskellä kovia aikoja. Ajattelin tuolloin, että ei se niin paha laitos voi olla.

Kolmas reitti sai muotonsa 2000-luvun alussa, kun filosofipiireissä alettiin elää eräänlaista Paavali-renessanssia. Apostoli Paavalin ajattelua pengottiin opintopiirissä, josta Relander kuuli ja löysi sen myötä uudenlaisen tavan hahmottaa kristinuskoa.

– Minua kiehtoi se, millä tavalla Paavali erottaa lauman ja yhteisön käsitteet. Kristilliselle yhteisölle on

>>>

”Jeesus sanoo, että kaikki laki on voimassa, mutta hän sanoo myös, että vain yksi käsky eli rakkaus on tarpeellinen. Miten siis on?”

ominaista rajattomuus, universaalius. Kristinuskon puhuttelee meissä sitä ihmisyyttä, joka on ikään kuin kuka tahansa. Kristinuskon ei kysy identiteettiä tai sosiaalista lokeroa.

Jukka Relander tutustui paitsi Paa-
valin myös ranskalaisen filosofin René
Girardin ajatteluun. Yksi Girardin tun-
netuimmista ajatuksista on hänen tul-
kintansa Jeesuksen ristinkuolemasta.
Girardin mukaan ristissä on kyse siitä,
että se paljastaa ikiaikaisen syntipuk-
kikuvion ja tekee sen tarpeettomaksi.

Ajatus innostaa Relanderia:

– Jeesuksen ristinkuolemaan asti on
voitu ajatella, että paha poistetaan maa-
ilmasta uhrin eli syntipukin kautta.
Koska Jeesuksen uhrin viattomuus on
niin selvää, meidän täytyykin kohdata
paha, joka on meissä kaikissa.

Relanderin mukaan ensimmäisen
pääsiäisen tapahtumat pakottavat ih-
miset osallisiksi siitä mitä tapahtuu eikä
pahaa voi enää ulkoistaa. Kristinuskon
vastaus ei kuitenkaan ole syyllistämisen
vaan lohdutus, armo, joka ohjaa
vastuullisuuteen.

– Kuulostaa yksinkertaiselta, mut-
ta on aika vaikeaa käytännössä. Hou-
kutuksia pahuuteen on äärettömän
paljon, eikä tiukka kristillinen retoriikka
pelasta niiltä. Tietäntyöpyppi-
nen herätyskristillinen ajatus, että
joku ryhmä muodostaa sisäpiirin, jo-
ka pelastuu, on täysin kerettiläinen!
Relander toteaa.

Evangeliumien toistuvat viestit

Jukka Relander on kuluneena vuotena
astunut Raamatun maailmaan varsin
perusteellisesti. Hän pohtii viikoittain
kirkkovuoden evankeliumitekstejä Ko-
timaa-lehdessä.

– Kirjoituksia pakertaessani olen
huomannut, että Uuden testamentin
teksteistä piirtyy uudelleen ja uudel-
leen se idea, että ihmisen pitää kan-
taa oma osuutensa. Omasta silmästä
löytyy hirsi tai malka, käännökses-
tä riippuen.

Relanderin mukaan evankeliumeis-
ta löytyy yhtä lailla toinen argumentti,
joka toistuu ja toistuu.

– Se on se, kun Jeesus lukemattomi-

en kertomuksien lopuksi sanoo: Uskosi
on sinut pelastanut.

Mitä tämä Relanderin mielestä tar-
koittaa? Freelance-sananselittäjä on
hetken hiljaa ja hymyilee.

– Pähkäilen sitä. Se kiusaa minua.
En vielä tiedä.

Jukka Relander toteaa, että Uuden
testamentin tekstejä voi lukea monel-
la tavalla. Niistä voi etsiä tekstin omaa
totuutta eli pysähtyä yksinkertaisesti
katsomaan sitä, mitä jakeissa kerro-
taan. Tai niistä voi etsiä tekstihistorial-
lisesti sitä viestiä, mitä alkuseurakunta
niihin halusi sisällyttää. Näkökulma on
näissä tyyleissä hyvin erilainen.

– Joka tapauksessa tekstejä kannat-
taa lähestyä nöyränä.

Näkökulmien rikkaus saattaa ajaa
huvittaviinkin tilanteisiin kuten sil-
loin, kun Relander ja hänen Facebook-
kaverinsa kävivät pitkällistä keskuste-
lua siitä, ovatko Raamatun käskyt voi-
massa vai eivät.

– Jeesus sanoo, että kaikki laki on
voimassa, mutta hän sanoo myös, että
vain yksi käsky eli rakkaus on tarpeel-
linen. Miten siis on? Relander heittää
kysymyksen ilmoille.

Katse kohti itseä

Puhutteleeko kristinuskon sanoma ih-
misiä tässä ajassa? Jukka Relander läh-
tee hakemaan vastausta hiukan kau-
empaa.

– Voi kuvitella aikoja, jolloin sano-
ma on hyvinkin puhutellut. Vaikkapa
silloin, kun kirkkoon on sotien aikana
tuotu ristilippuun käärittyjä arkuja ja
väki on laulanut ”Jumala ompi linnam-
me”. Kysyn kuitenkin: Onko se, mikä
tuossa kuvassa puhuttelee, kristinus-
kon ydintä? Vai onko siinä kyse turva-
koneistosta, jolle kristillinen retoriikka
antaa puitteet?

Relanderin mielestä kristinuskon
sanomalla on paikkansa tässä ajassa,
joka yhä vain syntipukittaa esimer-
kiksi toisten kulttuurien ihmisiä tai
kerjäläisiä.

– Erittäin ajankohtainen on se kris-
tinuskon viesti, että etsisimme itses-
tämme sitä minkä näemme toisissa ih-
misissä – sekä hyvässä että pahassa.

Radiolla Tuomasmessuun

Kaikilla ei ole mahdollisuutta tulla messuun Agricolan kirkkoon. Johanna Komonen tekee työtä sen hyväksi, että Tuomasmessun ystävät voivat nauttia messusta myös Radio Dein välityksellä.

Johanna Komosen ensi kosketus Tuomasmessuun tapahtui 13 vuotta sitten. Messu toi silloin uuden paikkakunnan ja työn tueksi hengellisen kodin ja uusia ystäviä. Viime keväänä Johanna oli taas muutosten edessä, kun hän aloitti työt Kristityt Yhdessä ry:n yhteyspäällikkönä, Tuomasmessun kulkiessa

edelleen rinnalla.

Hengellisen kodin lisäksi Tuomasmessu on tarjonnut Johannalle luontevan paikan palvella. Hän on toiminut vuosien varrella eri tehtävissä, kuten esirukousjohtajana, rukousalttaripalvelijana ja Tuomasyhteisön Urbaani unelma palvelutempauksen koordinaattorina. Messun yhteydessä toimivalta raamattupiirillä oli aikoinaan myös suuri vaikutus Johannan elämään, sillä juuri tuon piirin kautta löytyi uskovia ystäviä.

Rukouksen ystävänä parasta messussa on Johannan mielestä rukousjakso, jonka aikana voi pitää yhteyttä Jumalaan monin eri tavoin.

– Nautin myös kovasti Tuomasmessun laadukkaasta musiikista, jossa tutut

laulut saavat aina uusia ja yllättäviäkin sävyjä, hän sanoo.

Johannan uudella työllä on yhteys Tuomasmessuun, sillä Kristityt Yhdessä ry kustantaa Tuomasmessun radioinnin Radio Deihin. Johanna jakaa Kristityt Yhdessä ry:n unelman, jossa evankeliumi saavuttaa jokaisen sydämen radion välityksellä. Myös Tuomasmessu on vahvasti mukana viemässä tätä sanomaa, sillä messu on kuulunut Radio Deissä jo vuodesta 1999.

Tuomasmessuun osallistuminen radion kautta on monelle tärkeää, sillä löytyy paljon niitä, jotka eivät syys-tä tai toisesta pääse paikan päälle. Johanna itse viettää usein viikonloput Pohjanmaalla.

– Sunnuntain paluumatkalla kuuntelen aina autossa Tuomasmessun. Autoradion ei nappaa Dein taajuutta ihan koko matkaa, joten silloin jatkan kuuntelua kännykällä, Tunein sovelluksella.

Tuomasmessulla on vankka kuulijakunta Radio Deissä, keskimäärin noin 30 000 henkeä joka sunnuntai.

– Viime kesänä hengellisillä kesäjuhlilla tekemämme kyselyn perusteella Tuomasmessu ylsi yhdeksi kuunnelluimmista Kristityt Yhdessä ry:n tuottamista ohjelmista, Johanna iloitsee.

Radiointi ei ole ilmaista, sillä yhden messun tuottamiseen uppoaa noin 700 euroa. Kristityt Yhdessä ry kerääkin aktiivisesti varoja, jotta radiointi voisi jatkua tulevaisuudessakin.

– Nyt syksyllä meillä on Radio Deissä mainoskampanja, jolla pyrimme aktivoimaan erityisesti Tuomasmessun radioinnin tukijoita. Ja syyskuun 22. päivä järjestetään Tuomasmessu, jossa puolet kolehdista lahjoitetaan tämän ohjelman radiointiin.

– Kristityt Yhdessä ry:n toiminnassa kiteytyy minulle kristittynä tärkeitä arvoja: Ihmiset eri seurakunnista ja yhteisöistä puhaltavat yhteen hiileen ja keskittyvät siihen, mikä on uskossa tärkeintä ja yhteistä. Tärkeintä on tietysti se, että meillä on maailman paras viesti, ilosanoma Jeesusuksesta. Tätä samaa sanomaa on ihana kuulla Tuomasmessussakin.

Mari ja Esa – Miksi retriittiin?

Mari ja Esa Rauhala ovat perheellisiä, elämänsä ruuhkavuosia eläviä aikuisia, myös tuomasmessulaisia ja ahkerasti retriitteihin osallistuvia.

Miksi lähdit retriittiin?

Esa: – Ensimmäisen kerran kiinnostui ihan kokeilla ja kokea miltä hiljaa oleminen tuntuu ja mitä ajatuksia päässä alkaa liikkumaan. Myöhemmin sinne tulee lähdettyä useastakin syystä:

- paikka ja tilaisuus rauhoittua
- tilaa omille ajatuksille tai niiden tyngille
- inspiroivat virikepuheet ja kirjat
- luonto ja ympäristö (sekä talvella että kesällä)
- yleinen tunnelma ja hämyinen yhteisöllisyyden kokemus
- Innan soittama musiikki
- suuri kontakti lapsiperheen arkiviiikonloppuun :-), ehtii miettiä lähimäisiä ja elämää muutenkin

Mari: – Ensimmäisellä kerralla halusin kokeilla miten hiljentyminen ja rukous vaikuttavat itseen ja kuinka helppoa tai vaikeaa on olla hiljaa kokonainen viikonloppu.

Nykyään retriitti on minulle mahdollisuus hiljentyä ja kuulostella omia syvimpiä tunteita kiireisen lapsiperheen keskellä. Se on myös lepoa rukouksessa ja Jumalan läsnäolon aistimisessa.

Mikä kokemus/asia/tunne retriitistä on jäänyt mieleen?

Mari: – Kyllä varmasti voimakkain

tunne on ollut ilo ja rauha jostain sellaisesta asiasta, joka on vaivannut pitkään ja johon on ehkä retriitin aikana saanut jonkin uuden näkökulman. Myös se että on voinut antaa anteeksi itselle ja lähimmäisille jotain menneitä asioita.

– Olen kokenut voimakkaasti myös retriittien rukoushetket ja ruokailut yhdessä muiden retriittiläisten kanssa. Ollaan yhdessä ja läsnä, mutta kuitenkin hiljaa eikä ole mitään pakkoa – eikä lupaakaan – puhua mitään. Se on jotenkin ainutlaatuista.

Esa: – Ensimmäisestä retriitistä jäi vahvimpana elämyksenä mieleen saunominen hiljaa yhdessä.

Onko retriitti sinulle hiljaisuutta ja lepoa vai hengellinen kokemus?

Esa: – Eniten hiljaisuutta ja lepoa sekä ajattelu-aikaa. Hengellinen pohdinta tulee mukaan erityisesti virikepuheiden ja kirjojen kautta.

Mari: – Retriitti on mielestäni kaikkea näitä kolmea yhdessä eli hiljaisuutta, lepoa ja hengellinen kokemus. Hiljaisuudessa koen latautuvani ja lepääväni arjen kiireistä ja jatkuvasta touhuamisesta, hengellinen kokemus syntyy rukoushetkien rytmittämistä päivistä, virikepuheista ja omista hiljaisista rukoushetkistä luonnossa kävellessä tai lattialla istuskellen. – Minulle se on mahdollisuus kuunnella ”korva sielua vasten” (jonkun viisaan ilmaus) missä olen menossa hengellisellä polullani.

Mikä viimeksi retriitissä yllätti?

Mari: – Positiivisesti yllätti pintaan pulpahtanut voimakas ja lämmin kiitolisuuden tunne kaikesta hyvästä, mitä olen elämässäni saanut.

– Vähemmän positiivisesti yllätti se etten viikonlopun aikana onnistunut rauhoittamaan työasioita ahertavia aivojani, vaan sisäinen pulputus jatkui koko viikonlopun.

– Viikonloppu on loppujen lopuksi aika lyhyt aika hiljaisuudelle ja tulevaisuudessa ja lasten kasvaessa haluan osallistua johonkin pidempään retriittiin

Esa: – Se on ehkä vähän yllättänyt, että mitä useammassa retriitissä käy, sitä lyhyemmältä viikonloppu tuntuu. Kaipaisi selkeästi vielä pidempää hiljaisuusjaksoa.

Retriitit ovat tärkeä osa Tuomas-yhteisön toimintaa. Tuomasmessun piirissä toteutetaan hiljaisuuden viljelemisen traditiota, johon kuuluu rauhoittavaa musiikkia ja virikepuheiden kuuntelemista sekä lepoa ja ulkoilua kauniissa järvimaisemassa.

Syysretriitti

18.-20.10.2013

Heponiemen Hiljaisuuden keskus

Kesän jälkeen tulee syksy, luopumisen aika. Mutta siinä on jo seuraavan kevään siemen.

Tule syysretriittiin tutkimaan ja kuuntelemaan oman elämäsi sykettä. Anna aikaa itsellesi ja ajatuksillesi. Ja ammenna uutta retriitin virikepuheista, hetkirukouksista, musiikista. Ja tietysti karulla tavalla kauniista syksyisestä luonnosta.

Ohjaajina uskontokasvatussihteeri **Pekka Y. Hiltunen**, tuomasoppi **Pirjo Kantala**, musiikissa **Antti Vuori**.

Hinta Tuomas-yhteisön jäsenille 190 euroa/ muut 220 euroa. Sis. täysihoidon ja majoituksen pe-su, saunat, ohjelman.

Ilmoittautumiset toimisto@tuomasmessu.fi tai puhelimitse 050 331 1634.

Kesän messut koskettivat

Kirkko täynnä valoa, musiikkia ja odotusta. Tämän sain kokea monena kesäisenä sunnuntaina kun tulin Mikael Agricolan kirkolle auttamaan messun järjestämisessä. Musiikin johtaja, soittajat ja laulajat sekä äänentoistovastaava olivat jo paikalla ja ensimmäiset sävelet kaikuivat kirkossa. Kesäillan aurinko tulvi ikkunoista. Mielessä oli mukavaa jännitystä ja kysymys: millainen on tämän illan Kesäinen Tuomasmessu?

Hiljalleen saapuivat eri tehtäviin ilmoittautuneet vapaaehtoiset. **Kauppisen Satu** oli paikalla jokseenkin joka sunnuntai ja hän kattoi muusikoille kauniin välipalapöydän. **Pätsikän Seppo** huolehti pöytien pystytyksestä ja pois korjaamisesta aina yhtä reippaana. Ja monet monet muut, jotka tulivat jakamaan kirjoja, palvelemaan rukousalttareilla, lukemaan tekstejä, tulkkamaan, vastaamaan kolehlinlaskusta, kertomaan kolehtikohteesta, toimimaan esirukousjohtajana, ehtoollis- ja rukousavustajina, liturgi-

na, saarnaajana. Messun kokoajat olivat tehneet ison työn kutsuessaan kaikki nämä ihmiset.

Ihmehän se on, että joka sunnuntaina löytyivät nuo kolmisenkymmentä iloista vapaaehtoista toimittamaan messun. Jokainen messu oli koskettava ja omalla tavallaan puhutteleva ja hoitava kokonaisuus. Sattuvia saarnoja, lohduttavia liturgioita, mahtavaa musiikkia. Jumala puhutteli eri tavoin.

Kesäisillä Tuomasmessuilla on tärkeä paikka lomailevassa kaupungissa. Suuri kävijämäärä, keskimäärin yli 300 ihmistä, kertoo siitä, että monet halua-

vat tulla messuun, kohtaamaan itsensä, toisensa ja Jumalan. Esirukouspyyntöjä kirjoitettiin paljon ja rukouskeskusteluja käytiin. Kesällä monet elämäntilanteet kärjistyivät. Elämässä voi yhdellä olla iloa, lepoa ja yhteisöllisyyttä kun taas toisella surua, sairautta ja yksinäisyyttä.

Kesäaikana kokoontui myös Tuomas-yhteisön rukouspiirejä, joille toimitettiin messussa kirjoitetut esirukouspyynnöt. Monet piirit ovat toimineet jo vuosia ja yhteisenä kokemuksenamme taitaa olla, että toisten puolesta rukouminen on suuri lahja. Piirissä voimme rukoilla myös omien asioidemme puolesta ja se kannattelee elämän aallokoissa.

Kesäisten Tuomasmessujen vastuuhenkilö oli **Väätäisen Liisa** apunaan **Pirjo Kantala, Inna Vintturi ja Hanna-Leena Nuutinen**. Kiitämme lämpimästi kaikkia messujen kokoajia, saarnaajia, liturgeja, musiikinjohtajia, äänentoistovastaavia, muita vapaaehtoisia ja rukouspiirejä sekä kirkon suntioita tästä kesästä!

Hanna-Leena Nuutinen

Juhlat jatkuvat...

Ikimuistoiset Tuomaspidot 25.10. klo 18.30

Ainutlaatuisessa ympäristössä Tuomiokirkon kryptassa odottaa

- Syksyinen buffet-illallinen
- Kivaa musiikkia Tuomaslauluista jazzin kautta Beatlesiin a la **Vintturit** sekä **Mari Torri-Tuominen** ja **Hans Tuominen**
- Illan solistina **Petri Laaksonen**, ehkä muitakin...
- Yhdessäoloa, tuomaskansan juhlaa!
- Illan juontaa **Olli Valtonen**

Illalliskorttien tuotolla tuemme yhdessä Tuomas-messun toimintaa!

Illalliskortit 50 euroa Tuomasmessuista ja Tuomas-toimistolta Agricolan kirkolta (arkisin klo 10-13). 22.9.-29.9. välisenä aikana saat lipun ennakkohintaan 40 euroa.

(toimisto@tuomasmessu.fi, puh 050 3311634)

Varaa aika kalenteriisi ja tule mukaan pitoihin!

JOS ET PÄÄSE PAIKALLE, KUULET TUOMASMESSUN RADIO DEISTÄ!

Espoo	105,8
Helsinki	89
Hämeenlinna	105,9
Joensuu	107,4
Jyväskylä	94,1
Kemi	100,5
Kokkola	87,6
Kouvola	96,2
Kuopio	106,1
Lahti	106,4
Lappeenranta	96
Lohja	107,2
Mikkeli	87,8
Oulu	106,9
Pori	95,7
Rovaniemi	93,4
Savonlinna	91,3
Seinäjoki	89,4
Tampere	98,8
Turku	107,3

Radioinnin
tarjoaa sinulle
Kristityt Yhdessä ry.

Tuomasmusiikkia syyskaudella

Muuttolinnut ovat jo lentäneet etelään ja illat pimenevät. Syysiltoihin tuovat kuitenkin iloa Tuomasmessun omat laululinnut: kesälomilta palaava Tuomaskuoro sekä muut muusikot.

Syyskauden Tuomasmessuissa saamme kuulla tuttuja, taitavia musiikinjohtajia, kuten **Vuoren Anttia, Kiisken Auoroa, Myllykosken Villeä** ja **Heleniuksen Mikkoa**. Myös **Laaksoasen Petri** on lupautunut liidaamaan yhden messun marraskuussa. Kaikilla meillä musiikinvetäjillä on hieman eri käsiala ja tyyli sovittaa ja johtaa Tuomasmusiikkia. Uskon, että juuri tämä vaihtelevuus tuo messuun niitä ”avomielisiä etsijöitä”, jotka pitävät mm. messujen yllätyksellisyydestä ja ilosta (Jäsen 360° -tutkimus).

Musiikkivieraaksi saamme messuumme mm. upeääniset laulajat: **Yonan, Elina Vettenrannan** ja ”soul-siskot” **Hanna-Maria Heleniuksen** ja **Jepa Lambertin**. Myös oopperalaulaja **Johanna Rusanen** tulee mielellään messuunme laulamaan, kun vain sopiva päivä löytyy!

Tuomaskuoro vastaa osaltaan messujen esilaulusta. Kuoroharjoitukset pidetään **Hilsun** tai **Innan** johdolla sunnuntaisin klo 16 kirkolla ennen messua. Jos laulaminen kiinnostaa ja pysyt äänessä, ota yhteyttä Innaan (inna.vintturi@tuomasmessu.fi). Tuomaskuoroa laajempi Naamakuoro harjoittelee lokakuussa Juha Vintturin johdolla ja valmistautuu 20.10. messuun sekä Kampin kappelissa vietettävään vesperiin. Tähän projektikuoroon voit ilmoittautua Innalle jos asia kiinnostaa!

Muuten, ”lady Tuomaskuoro” Hilsu (**Hilkka Kangasniemi**) on täyttänyt kesällä 50 vuotta, vaikka sitä ei millään todeksi uskoisi. Hilsu on luotsannut Tuomaskuoroa sen alkuvuosista lähtien ja on lähes erottamaton osa messua. Tahdomme koko kuoron ja tuomaskansan voimin laulaa Hilsulle kovaa ja korkealta MONIA ARMORIKKAITA VUOSIA!

PS. Tuomaspiitoja 25.10. ei kannata todellakaan jättää väliin. Siellä herkutellaan yhdessä ja nautitaan kivasta musiikista. Lisätietoja tapahtumasta tässä lehdessä!

Tuomaskanttori
Inna Vintturi

USKO TAI ÄLÄ!

Haluatko mukaan löytöretkelle aikuiseen uskoon?

Agricolan kirkolla aloittaa ti 24. syyskuuta klo 17.30–19.00 syksyn 2013 ja kevään 2014 kokoontuva Usko tai Älä -ryhmä. Kyseessä on uskon mysteeriä ja elämän suuria ja pieniä kysymyksiä kristillisessä viitekehyksessä käsittelevä pienryhmä, jossa on tarkoitus oppia tuntemaan kristillistä uskoa ja syventää omaa hengellistä elämää. Toimintamallin juuret ovat alkukirkon katekumenaatissa eli kasteopetuksessa, jolla aikuisia ohjattiin seurakunnan yhteyteen.

Ryhmän toiminnan perustana ovat ryhmäläisiä askarruttavat kysymykset, joihin haetaan yhdessä vastauksia luottamuksellisessa, toisia kunnioittavassa ja erilaiset mielipiteet sallivassa hengessä. Kirkkovuoden mittainen matkamme koostuu neljästä vaellusosuudesta, joista jokaiseen sisältyy matkaajat koko seurakunnan toimintaan liittävä Tuomasmessu.

Jos Usko tai Älä -ryhmä kiinnostaa, olet tervetullut mukaan, olit sitten kastettu tai kastamaton, kirkon jäsen tai kirkkoon kuulumaton, konfirmoitu tai konfirmoimaton. Ryhmä on kooltaan rajallinen ja se kokoontuu pääsääntöisesti kahden viikon välein.

Ryhmässä on mukana kolme ryhmän ohjaamiseen koulutettua ohjaajaa ja Tuomasyhteisön pappi.

Tiedustelut ja ilmoittautumiset-

Minna 050-384 2607, **Anja** 050-3740932 tai

Veronica 050-539067

Keskellä synkintä syksyä

21.-24.11.2013 KYLPYLÄMATKA

Viroon, Haapsaluun

Yhdeksän tapaa kurkottaa kohti hyvää

Matkalla voit nauttia kylpylähoidoista ja pienoisseminaarissa pysähtyä pohtimaan omaa henkistä ja hengellistä kilvoittelua.

HelsinkiMission toiminnanjohtajan, **Olli Valtosen** luennot pohjautuvat vanhaan enneagrammi-itsetuntemusjärjestelmään.

Virkistysmatka sopii hyvin eri ikäisille. Thalasso Spa Fra Mare sijaitsee meren rannalla n. 1,5 km Haapsalun keskustasta ja n. 100 km Tallinnasta länteen. Rauhallisessa ja merellisessä ympäristössä nautit hyvistä hoidoista, lepäät, rentoudut ja kuuntelet hyviä luentoja hyvästä teemasta.

Seminaari ja hoidot tukevat toisiaan ja muutamassa päivässä tuntee voimaantuvansa.

Yhdessäolosta, musiikista ja iltaohjelmista vastaavat **Pirjo Kantala** ja **Inna Vintturi**.

Hintaan 455 euroa sisältyy:

- Laivamatkat Helsinki-Tallinna-Helsinki ja bussikuljetus Tallinnan satama-Haapsalu meno-paluu
 - Majoitus kahden hengen huoneessa Fra Mare Thalasso Spa*** hotellissa
 - Täysihoito
 - Aamu-uinti Thalasso Day Spa merivesialtaassa klo 6-9
 - Aamuvuimistelu meren rannalla klo 7.30-7.50
 - Kolme tuntia Thalasso Day Spa-osaston käyttöä klo 13-22
 - 6 hoitoa Spa hoitojen valikoimasta, hoidot valitaan etukäteen kylpylän hoitovalikoimasta.
 - HelsinkiMission seminaari ja ohjelma.
- Lisämaksusta: *yhden hengen huone 65 €/hlö

Vastuullinen matkanjärjestäjä Lomalinja

Lisätiedustelut ja varaukset

Leena Siukola puh. 010 289 811

Gsm 050 400 4408

Email leena.siukola@lomalinja.fi

Lomalinja
Lomalinja on matkailun
www.lomalinja.fi

**HELSINKI
MISSION**

Syksyn mielenkiintoisia Tuomasmessuja!

1.9. Saarnaa kirjailija **Jukka Relander**, liturgina tuomaspappi **Pirjo Kantala**, messun juontaa toimittaja **Laura Mäkelä**. Soulin sykkettä ja iloista gospelia trumpettivirtuoosi **Mikko Pettisen** johdolla. Mukana "soul-siskot" **Hanna-Maria Helenius** ja **Jepa Lambert** sekä Tuomaskuoro.

8.9. Saarnaa toiminnanjohtaja **Olli Holmström** Helsingin Diakonissa-litokselta, liturgina **Tapio Koivu**, messun juontaa **Tuulikki Vuorinen** ja **Birgitta Rannankari**. Musiikki **Tuomas Hautala** ja Tuomaskuoro **Hilkka Kangasniemen** johdolla.

15.9. Saarnaa ekoteologi **Ilkka Sipiläinen**, liturgina **Anna-Kaisa Tenhunen**, messun juontaa **Ari-Pekka Mustonen** ja **Mari Rauhala**. Musiikki **Mikko Helenius** ja Tuomaskuoro **Hilkka Kangasniemen** johdolla.

22.9. Saarnaa **Markku Vuorinen**, liturgina **Arto Antturi** ja messun juontaa **Johanna Komonen** Kristityt yhdessä ry:stä ja Radio Deistä. Musiikki **Petri Kangas** ja Tuomaskuoro **Hilkka Kangasniemen** johdolla.

29.9. Saarnaa toimituspäällikkö **Päivi Ahoipelto** Kirkko ja kaupunki-lehdestä, liturgina vammaistyön pastori **Heli Ojalehto**. Usein ihmettelen -kirjan valokuvista koottu valokuvanäyttely esillä rukousalttareilla. Musiikki **Hilkka Kangasniemi** ja Tuomaskuoro.

6.10. Opiskelijapappien **keskustelusaarna**, liturgina **Henri Järvinen**. Musiikki **Antti Vuori** ja Tuomaskuoro **Inna Vintturin** johdolla.

13.10. KUTSUMESSU! Saarnaa terapeutti ja kirjailija **Tommy Helsten**, liturgina **Olli Valtonen**. Messun juontaa tuomaspappi **Pirjo Kantala**. Musiikki **Inna Vintturi**. Musiikkivieraana **Yona**. Tuomaskuoro.

20.10. Saarnaa Suomen Ekumeenisen Neuvoston Vastuuviikon puhuja. Musiikki **Inna** ja **Juha Vintturi** sekä Naamakuoro.

27.10. Saarnaa toiminnanjohtaja **Olli Valtonen**, liturgina **Sari Vapaavuori** HelsinkiMissiosta. Musiikki **Inna Vintturi**. Musiikkivieraana **Elina Vettenranta**. Tuomaskuoro.

Lisätietoa viikottaisista tapahtumista kuten Arkimessusta ja messukokouksesta, Lähetystuomaista, kaupunkireititistä, kristillisestä meditaatiosta sivuillamme www.tuomasmessu.fi/muu-toiminta/kalenteri

Jooga ja minun katsomukseni

– Pyöreän pöydän keskustelu –

Maanantaina 28.10.2013 klo 15–18

- Onko jooga vain liikuntaa?
- Liittyykö jooga uskontoon?
- Entä uskonnoton jooga?

Pitkään joogaa harrastaneet suomalaiset kertovat joogan suhteesta omaan elämänsuhteeseen.

Tilaisuus on maksuton

Café Agricola, Tehtaankatu 23

Järjestäjinä: Ananda-lehti, Kirkon tutkimuskeskus, Tuomasyhteisö ry.

Sinisaari Consulting Oy

- Käytännönläheistä IT-alan koulutusta, konsultointia ja sovelluskehitystä.
- Toimeksiantajia pienistä yhdistyksistä maan suurimpiin pörssiyrityksiin.

Puh. (03) 780 6740, 0400 401771, seppo.sinisaari@sinisaariconsulting.com, www.sinisaariconsulting.com

Uskoa, toivoa ja rakkautta. Elämänmakuista luettavaa.

Askel-lehti huokuu toisesta välittämistä, lämpöä ja läheisyyttä. Sen vahvuus on kestävässä arvoissa ja artikkeleissa, jotka käsittelevät arkojakin aiheita pintaa syvemältä. Koskettavien juttujen ohella Askel antaa aihetta myös nauruun ja iloon.

Hyvän lehden seuraan on mukava uppoutua ja ottaa hetki aikaa ihan vain itselle. Tilaa ajatuksia herättävä Askel-lehti.

Tilaa Askel
6 kk
28€
(norm. 42 €)

☒ Kyllä kiitos!

Tilaan Askel-lehden
6 kk hintaan 28 € (norm. 42 €).

☐ Itselleni ☐ Lahjaksi

Tilaus on määräaikainen ja se maksetaan yhdessä erässä.

TILAAJA/MAKSAJA

Nimi

Osoite

Postinumero ja -toimipaikka

Puhelin

Sähköposti

Allekirjoitus (alle 18-vuotiaalta huoltajan allekirjoitus)

SAAJA (jos eri kuin maksaja)

Nimi

Osoite

Postinumero ja -toimipaikka

Puhelin

- ☐ Minulle saa lähettää tietoa ja tarjouksia sähköpostilla ja tekstiviestillä.

Tilaus alkaa seuraavasta mahdollisesta numerosta ja päättyy automaattisesti tilausjakson loputtua. Tarjous on voimassa 31.12.2013 asti ja koskee vain uusia tilaajia Suomessa. Alle 18-vuotiaalla tulee olla huoltajan lupa lehden tilaamiseen. Yhteystietoja voidaan käyttää ja luovuttaa suoramarkkinointiin henkilötietolain mukaisesti. 1.1.2013 alkaen vähintään kuukauden ajaksi tilattavien sanoma- ja aikakauslehtien verokanta on 10 % ja Digilehden 24 %. Tilaustunnus Tuomas 9/13.

Askel
maksaa
posti-
maksun.

Kotimaa-yhtiöt
Vastauslähetyt
Tunnus 5001582
00003 Helsinki

**Voit tehdä
tilauksen myös:**

Soittamalla

020 754 2333

- Lankapuhelimesta: 8,35 snt/puh. + 7,02 snt/min.
- Matkapuhelimesta: 8,35 snt/puh. + 17,17 snt/min.

Sähköpostilla:

tilauspalvelut@kotimaa.fi

Muista kertoa tilaustunnus Tuomas 9/13

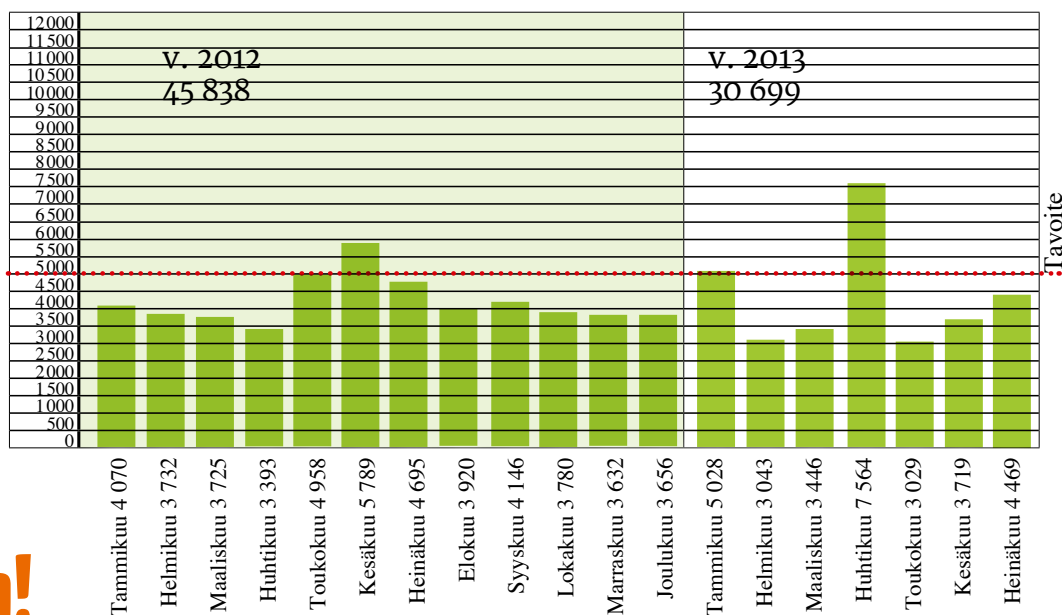

Itella Green

Harrasta Tuomasmessua!

Kannatusmaksupylväät

Syksy on usein aktiivista aikaa. Moni aloittaa uuden harrastuksen, menee kuntosalille tai kielikurssille. Tai ostaa konserttilippuja tai päättää käydä elokuvissa.

Tuomasmessu aloittaa 25. syyskautensa. Ja kutsuu Sinua mukaan! Harrastamaan Tuomasmessua!

Hyvästä musiikista ja laulamisesta yhdessä voit nauttia joka sunnuntai-ilta.

Tarjolla on mielenkiintoisia, lohduttavia, rohkaisevia, voimaannuttavia saarnoja.

Sinulla on mahdollisuus kertoa murheistasi toiselle ihmiselle ja voitte yhdessä pohtia, miten tästä eteenpäin.

Tuomasmessussa voit myös olla ja levätä ja antaa hengellisyyden, musiikin ja rukousten hoitaa ja vahvistaa. Tai voit tarttua tehtäviin ja olla osa toimivaa messuyhteisöä omalla vapaaehtoispanoksellasi. Taidolla ja uskolla, joka sinulla on.

Harrastamalla Tuomasmessua saat monenlaista hyvää elämäsi. Koet Jumalan läsnäoloa. Tulet siunatuksi!

Tuomasmessu toimii lahjoitusperiaatteella. Kiitokseksi siitä, että on Tuomasmessu, voit antaa oman lahjasi.

Kiitos lahjastasi.

Saajan tilinumero Mottagarens kontonummer	IBAN FI97 5541 2820 0124 26	BIC/SWIFT OKOYFIHH
Saaja Mottagare	Tuomasmessu	Lahjani Tuomasmessulle
Maksaja Betalar		☐ 15€ ☐ 25€ ☐ 50€ ☐ Muu summa _____
Allekirjoitus Underskrift		Kiitos lahjastasi!
Tilitä nro Från konto nr		Viitenro Ref.nr 50 10 03137
		Eräpäivä Förf.dag
		Euro

Maksu välitetään saajalle maksujenvälityksen ehtojen mukaisesti ja vain maksajan ilmoittaman tilinumeron perusteella.
Betalningen förmedlas till mottagaren enligt villkoren för betalningsförmedling och endast till det kontonummer som betalaren angivit.